

Jobb kísérő kisfilmeket

A címben kifejezett kívánságot a Népművelési Tanácsadó filmtárának továbbítottuk. A kérés tehát, hogy a tudományos és ismeretterjesztő előadásokhoz időszerű témájú és minőségileg is jó kísérő kisfilmeket kölcsondzenek. Mert ha nem ezt teszik, akkor akadályozzák az ismeretterjesztés eredményességét, mint ezt az alább leírt két esetben akaratlanul is tették.

A minap egy nagyon kedves MÁV-kollektíva meghívásának tettem eleget: politikai akadémiai előadás-sorozatunkban a Közel-Kelettel kapcsolatos időszerű kérdésekről tartottam tájékoztatót. Az előadást követően érdeklődéssel vártam, hogy az EAK-ról készített és levétítésre került kisfilm mennyiben lesz segítségemre az elmondottak jobb megértéséhez.

A körülbelül negyedórás vetítés alaposan próbára tette a kollektívát: ugyanis csak képet láttunk, hangokat azonban nemigen hallottunk, vagy ha igen, akkor sem értettük, hogy a magyar nyelvű kísérőszöveg mit is akar kifejezni. Később kitűnt, hogy a vetített kisfilm „karrierje” — legalábbis meggyűnkben — még 1963-ban indult el, s azóta, a kísérőjegyzék tanúsága szerint, nagyon sokszor vetítették. Gyakorlatilag tehát már selejt volt, s „bemutatásával” többet ártottunk, mint használtunk a téma érthetőségének.

Sajnos, előfordul ilyen

kritikán aluli minőségű kisfilmvetítés más témájú előadások után is. Április 18-án például a November 7 kultúrtudományban hallottam egy úrhajózársról szóló nagyon jó és érdekes előadást, amit kisfilmvetítés követett. Elszomorított, mennyire gyalázatos volt a film minősége, hangban és képben egyaránt. Sokan tették fel a kérdést fülem hallatára: mi szükség volt arra, hogy egy ilyen aktuális témájú előadás után ennyire kritikán aluli hangú és elmosódott képű kisfilmet vetítsenek és ezzel gyakorlatilag lerombolják mind-

azt, amit az előadás a hallgatókban felépitett?

Ez a kérdés természetesen felmerült a Közel-Kelettel kapcsolatos előadást követően is. Igaz, a filmet kölcsondzó Népművelési Tanácsadó nagyon kevés díjat számít fel a filmért. Mégis, legalább annyit megtehetne, hogy időnként kielejtezhetné a használhatatlanságig koptatott filmeket. Az sem volna azonban elvetendő gyakorlat ha — korszerűsítésnek a kísérő kisfilm-készítőkét. Ez is az eredményesebb népművelés céljait szolgálja.

Perényi István

A szegedi villamosmegállóban

Anyakönyvi hírek

I. KERÜLET
Házasság: Kiss Ferenc és Kiss Ilona, Török Bálint István és Nógrádi Veronika Mária, Bölcseki Lajos Tibor és Kalkas Márta Edit, Berényi Ferenc Oszkár és Pallai Julianna Ingeborg, Pap Sándor József és Mészáros Ilona, Fenyvesi Árpád és Ilyés Klára Zsófia, Bakonyi Zoltán József és Fenczinger Éva, dr. Herczeg János és Gál Klára Valéria, Frankó András Kornél és Sági Mária, Lukács Árpád és Kollár Éva, Földvári Imre és Zöldag Margit Aranka házasságot kötöttek.

Születés: Hayiron William Wilfridnek és dr. Kiss Agnesnek Judit Emma, Matolay Jenőnek és Dimák Jolán Erzsébetnek Tamás Zsolt, Kovács Tibornak és Solymosi Mária Levente, dr. Halmos Kornél és Hargitai Mária Mária, Forgó Jenőnek és Székelykatalin Katalin, dr. Hamvas Odónek és dr. Majoros Mártának Odón, Nagy Gáspárnak és Bodor Irénnek Gyöngyi, Szabó Ferencnek és Bíró Katalinnak Ferenc Dénes, Iványosi-Szabó Péternek és Molnár Mária Gabriella, Matuzs Jánosnak és Tóth Évának Tamás, Vass Tamásnak és Pók Lajosnak és Kiss Renátnak Mária, Rubler Balásznak és Márkus Iónának Olivér, Csaba Lászlónak és Markó Évának Zsolt, Terhes Boldizsárnak és Mihók Iónának Csaba András, Dorázs Jánosnak és Veréb Mária Agnes, Vecsernyes Jánosnak és Bálint Irénnek Ildikó, Boldizsár Dezsőnek és Bus Margitnak Tamás, Vad Jánosnak és Csúri Klárának János Gábor, Párkas Ferencnek és Lehotai Iónának Ferenc, Dimovics Antalnak és Csűrér Etelkának Károly, Király Dezsőnek és Balogh Mária Mária Ildikó, Kovács Imrénének és Szilovics Erzsébetnek Edit, dr. Kalmár Sándornak és Nyitrai Olgának Patricia Eszter, Horváth Jánosnak és Tóth Jolánnak Tibor, Buza Dezsőnek és Bullás Klárának Dezső Tamás, Garay Andornak és Wesselényi Agnesnek Andor Attila, Horváth Adámnak és Urbán Irénnek Ádám, Kévés Jánosnak és Frittmann Évának János, Bogdán Istvánnak és Tóth Évának Ákos, Bihari Lajosnak és Nagy Erzsébetnek Ágnes, Kovács Ferencnek és Vincze Mária Mária, dr. Daróczy Lajosnak és Frevbuser Rozsának Zsolt, Németh Bélának és Béleczki Juliánnak Marian Brigitta, Katona Mihálynak és Vas Magdolnának Tünde, Kovács Istvánnak és Varga Erzsébetnek István, Nógrádi Lászlónak és Maróti Eszternek Andrea, Font Gusztávnak és Mészó Katalinnak Attila, Földi Istvánnak és Dobó Etelkának Anikó, dr. Berce Árpádnak és Györy Margitnak Ildikó Margit, Bagoly Lászlónak és Abraham Margitnak Ákos Attila, Bányai Sándornak és Földesi Olgának Ágnes Beáta, Tombác Józsefnek és Szalai Mária Ildikó, Arva Antának és Kecskeméti Iónának Judit, Csókási Sándornak és Bárkányi Juliánnak Julianna, Daka Istvánnak és Kocsis-Savanya Piroknak Katalin, Mészáros Györgynek és Deák Etelkának Edit Etelka, Fetter Józsefnek és Szatmári Jolánnak Attila József, Molnár Árpádnak és Kőtelek Irénnek Csaba, Szeles Zoltának és Börcsök Évának Ildikó, Kiss Károlynak és Hegyes Évának Zoltán, Kétyi Lambertnek és Koszák Idának Ida, Csontos Lászlónak és Bakai Margitnak

ria Katalin, Gyurkovics Andrásné Boros Ilona, Takács Mihályné Tari Terézia, Soós István meghalt.

II. KERÜLET
Házasság: Friedmann Sándor és Harmati Inna, Németh Zoltán Imre és Horváth Emma, Szalay József Gyula és Fogas Anna Veronika házasságot kötöttek.

Halálozás: Szokoly Mária Erzsébet, Csonka Imre, Czifrok Antal, Benkő Istvánné Loboosár Etelka, Halász Mihály, Argyleán József, Pipicz Andrásné Tóth-Kása Terézia, Schappes Frigyes, Balogh Károly meghalt.

III. KERÜLET
Születés: Patal Jánosnak és Jónás Gyöngyinek János Gábor, dr. Szilágyi Lászlónak és Brandt Erzsébet Mária Ildikó, Koppasz Istvánnak és Cseresznyés Ágnesnek László Attila, Faragó-Mészáros Istvánnak és Dudás Erzsébet Mária Ildikó, Ipolya, Szabó Lajosnak és Ruzsa Mária Erika nevű gyermekük született.

Halálozás: Pongrács Sándorné Dósa-Rácz Franciska, Tóth Sándorné Samu Ilona, Tanács Erzsébet, Balog Istvánné Szabó Pirokska, Kálmán Lajosné Bálint Verona, Kiss Antal, Lippai Ferenc, Sánta Józsefné Gárdián Julianna, Hajdú József Béla, Tóth Istvánné Papp Ilona, Elek Sándor, Dóczy István, Kallós Lajos, Vass Lajosné Horák Ilona, Kural Sándor meghalt.

A Közgazdasági Társaság munkája és feladatai

Hatodik éve működik már megyénkben és Szegeden a Magyar Közgazdasági Társaság helyi csoportja. Mintegy 190 tagot számlál és több szakosztály működik. Az elmúlt időszakban megszilárdult, szervezetiileg kialakult a szakosztályok önálló tevékenysége és a munka mindinkább társasági jellegűvé formálódott.

A Társaság múlt évben megtartott közgyűlése a helyi csoport feladatait a következőképpen határozta meg: 1. Nyújtson segítséget Csongrád megyében a közgazdasági elmélet új eredményeinek elterjesztésében és gyakorlati alkalmazásában; 2. Segítse elő a megye közgazdasáinak marxista-leninista szemléletű szakmai és politikai továbbképzését; 3. Ösztönözze a közgazdászok alkotó tevékenységét, azt, hogy a megye közgazdasági feladatainak megoldásába mindinkább bekapcsolja a Társaság tagjait; 4. Fokozza tudományos egyesületi tevékenységét azáltal, hogy a tagságot mindinkább bekapcsolja a közgazdasági véleménycsere áramkörébe; 5. Tevékenységében mindinkább helyezze előtérbe a vállalatok gazdálkodási kérdéseit, valamint azokat a kérdéseket, amelyek a népgazdasági és vállalati szint találkozásánál helyezkednek el.

Az új gazdasági mechanizmus megkívánta közgazdasági szemlélet kialakításában minden szakosztályunk részt vett. A jelenleg működő szakosztályokban tagságunk számára tartottunk olyan előadásokat, vitákat, amelyek a gazdasági mechanizmus általános közgazdasági-elméleti alapjait tárgyalták. (Pl. a vállalatok közötti verseny lehetőségei és formái.) Olyanokat, amelyek a mechanizmus előkészítésének és bevezetésének általános kérdéseit tüzték napirendbe. (Pl. az állószeközgazdálkodással szemben támasztott új követelmények), s olyanokat is, amelyek az ágazati (vállalati) sajátosságokat tárgyalták. (Pl. az egyéni és kollektív vezetés az iparvállalatoknál.) Úgy véljük, hogy a gazdasági mechanizmussal kapcsolatos témakör továbbra is munkánk fő kérdése lesz. Az elkövetkező időben sem szűnik meg az a feladatunk, hogy az új mechanizmus működésével és első tapasztalataival kapcsolatban adódó, sokszor helytelen és túlzó álláspontokkal vitakozzunk. A mostani időszakban nem annyira annak a bizonyítása lesz a feladatunk, hogy az új mechanizmus a szocialista termelési viszonyok formája, hanem inkább az, hogy nem kell túrelmentlenül kétségbeesni, ha az első időszak nem hoz farengett eredményeket, ha a gazdasági szabályozók beállítása nem minden részletében sikerült. Ezen kívül a gyakorlati alkalmazás mi-kéntjének formálásában is segítenünk kell közgazdászainknak.

A másik feladatunk az, hogy a továbbiakban sokkal inkább foglalkozzunk vállalatgazdasági kérdésekkel. Hiszen a legfontosabb az, hogy a vállalatok bátran és ugyanakkor a közérdeknek megfelelően éljenek a nagyobb önállósággal.

Nem utolsó sorban feladatunk, hogy az általános kérdések szintjéről tegyük át a hangsúlyt a területi (ágazati) sajátosságokkal történő foglalkozásra.

A társasági tevékenység és az ismeretterjesztés viszonyáról megállapíthatjuk, hogy a Társaságnak alapvetően nem funkciója az általános közgazdasági ismeretterjesztés, ennek megvannak a maga intézményei. Nem mondhatjuk azonban azt, hogy specifikusan értelmezett ismeretterjesztő funkciói nincsenek. Ezen azt értjük, hogy egyrészt olyanok számára kell új ismereteket nyújtani, akiknek szakmájuk a közgazdaságtudomány, vagy akiknek a gazdasági gyakorlatban kell tevékenykedniük, másrészt azt, hogy saját tagjai számára kell ezt a munkát végezni. A he-

lyi csoport ismeretterjesztő funkcióját az indokolja, hogy nagyon sokan vannak még közgazdasági munkakörben olyanok, akiknek nincs alapos szakképzettségük, s gyakran csak rutinjukra és sejtéseikre támaszkodnak. Továbbá, hogy a közgazdaságtudomány fejlődése során nemcsak specializálódik, hanem integrálódik is. Kialakulnak olyan határtudományok (a matematika közgazdasági alkalmazása, gazdasági szociológia, gazdasági pszichológia stb.), amelyekről a korábban végzett közgazdászoknak nincsenek ismereteik.

A társasági munka és a tudományos tevékenység viszonyának megítélésénél abból kell kiindulni, hogy a Társaság tudományos-társadalmi szervezet, de nem tudományos kutatóintézet. Mégis abban, hogy tagságunk sokszor nem érzi magának saját szervezetét, az is szerepet játszott, hogy a társasági tevékenység túlzottan leszűkült, előadásokra vagy esetleg más szervek által készített anyagok vitájára.

A Társaságnak nem volt módja állást foglalni, hozzáadni a nagyszámú közgazdász véleményét azokhoz a megyei, városi gazdaságfejlesztési-területfejlesztési kérdésekhez, amelyek területünkön napirenden voltak. Másfelől nem aktivizáltuk tagjainkat (esetleg kis munkacsoportokat szervezve), hogy bizonyos gazdasági felméréseket, elemzéseket, tanulmányokat készítsenek.

Itt korántsem olyan szintű tudományos (elemző, felmérő) munkára gondolunk, amelyhez személyi és anyagi feltételek nincsenek meg, hanem olyan szerényebb tevékenységre, amelyekre a Társaság leginkább képes egyrészt azért, mert a tagság összetétele olyan, hogy képes komplex kérdések kidolgozására, másrészt tagjai legközelebb vannak a gyakorlathoz és jó kapcsolat alakulhat ki az elméleti és gyakorlati közgazdászok között.

A fenti célokat szolgálja a megyei csoport 1969. évi munkaprogramja is. A társasági rendezvények keretében kiváló előadókkal olyan kérdésekről hangzanak előadások és folynak viták, mint: a pénzforgalom aktuális kérdései; az új gazdálkodási módszerek a költségvetési intézményeknél stb. A politikai gazdaságtani szakosztály a megyei tanáccsal együtt megszervezte a közgazdasági technikumok és szakközépiskolák oktatói számára a továbbképzést, valamint anketót rendezett az agrárközgazdasági kutatómunka helyzetéről és feladatairól. A pénzügyi szakosztály az új hitelpolitikai irányelvről szervez vitát. Az ipari szakosztály a textilipari üzemek gazdasági elemzési rendszerének kérdéseiről készít tanulmányt, a kereskedelmi szakosztály pedig a kereskedelmi vállalatok belüli anyagi érdekeltiségi rendszerről és a béli önállóságról szervez anketót.

A helyi csoport továbbképző tanfolyamot szervezett A mezőgazdasági vállalatvezetés néhány aktuális kérdéséről. Ez évben új jelenség a munkában a közgazdasági pályázatok kírása a szolgáltató tevékenység fejlesztésének kérdéseiről.

Az elkövetkező időszak munkájában különösen lényegesnek tartjuk, hogy a Társaság hatóköre mindinkább kiterjedjen a vidék nagyobb városaira, minél több rendezvény ott kerüljön lebonyolításra. Hasonlóan fontos, hogy a Társaság helyi csoportja mindinkább kifejtse véleményét a megye és a városok gazdasági fejlesztésének kérdéseiről, s részt vegyen különböző tanulmányok, felmérések elkészítésében.

Dr. Nagy Lajos

tanszékvezető egyetemi tanár,
a Közgazdasági Társaság
helyi csoportjának elnöke

A látható LÉGIŐ

7. „ADJÁTOK MEG MAGATOKAT!”

Pokoli a hőség. Tenyérnyi felhő sincs az égen. A nap úgy önti a meleget, hogy a százados arra gondol, bármennyire is kritikus a helyzetük, mégsem maradhattak volna tovább a nyílt terepen.

— Mennyire becsüli a mexikóiak erejét? — kérdezi a századparancsnok az őrmestertől.

— Legalább ezer ember készül a támadásra — mondja Morzicki. — Szerencsére igazán harcolni csak lóháton tudnak, Jók viszont a fegyverek. Modern karabélyok. Csak itt-ott láttam lándzsát és kardot. Gyors döntést akarnak. Most úgy látom, leszálkát a lóról, és gyalogosan akarnak támadni.

— Lovaitak jobban féltik, mint önmagukat — mondja Danjau. — Köszönöm a jelentést, foglalja el ismét a megfigyelőállást, őrmester.

Morzicki visszamászik a tetőre. A százados pedig végigjárja a katonáit. Egyenként megkérdezi őket:

— Harcolsz az utolsó lehetélig?

— Harcolunk, százados úr.

Danjau minden emberét megeskette, hogy mindhaláláig kitart.

Sortüz dörent. Tompán ropogtak a mexikói fegyverek. A légiosok nem viszonzták a tüzet, mert az ellenség még több mint kétszáz méterre volt tőlük, és különben is takarékoskodni akartak a lőszerrel.

Újabb sortüz, azután csend. Majd egyetlen jól irányzott lövés. Danjau ott állt a hacienda udvarán. Tompa ütést érzett, de a katonái

mindebből semmit sem vettek észre. A százados felemelte kezét, anélkül, hogy kardját elengedte volna. Mellén sötét folt jelent meg. Ezt takarta le az öklével.

Vilain alhadnagy vette először észre, hogy a parancsnok elvesztette egyensúlyát és tántorog. Odaugrott a századoshoz, átkarolta, majd óvatosan lefektette a földre. A fejét egy köre helyezte. Danjau már sok vért vesztett.

Az alhadnagy akkor tudta meg, hogy a parancsnok meghalt, amikor ki akarta kezéből venni a kardot. A százados görcsösen szoritotta a markolatot. Vilain felegyenesedett és tisztelt. Semmi félelmet nem érzett, pedig újra dörögni kezdtek a fegyverek, most már mindkét oldalról. Negyven méterre közelítették meg a mexikóiak a falakat, a légiosok biztosan céloztak és találtak.

Vilain vette át a parancsnokságot. Gyorsan intézkedett. Először is újabb embereket vezényelt a kapukhoz, nem mintha bizonyos lett volna, hogy ez okvetlenül szükséges, inkább csak meg akarta mutatni határozottságát.

Közlekedett a dél. Az árnyékok csaknem teljesen eltűntek. A légiosok szenvedtek a hőségtől. Elkészült a küzdelem. Dében az ellenfelek között nincs több távolság, mint húsz méter. A falak mögött a légiosok jól hallják, amint a mexikói tisztek rohamra vezénylik katonáikat.

Ekkor kúrtszó harsan. Hirtelenében a csata résztvevői nem tudják, hogy képzelődnek, vagy pedig valóban egy közeledő alakulat ad hírt érkezéséről.

Felmentés! Ezek francia csapatok — reménykedik néhány légios, a többség azonban változatlanul elkéséredéssel harcol tovább.

Morzicki őrmester, aki a tetőről figyel, már jól látja a sárgálló porfelhőt. Egy pillanatra azt hiszi, hogy francia csapatok jönnek

Pereg a dob. Azután rázendít a zenekar. Idegen a melódia. Morzicki rádöbben, hogy mexikói alakulatok tüntek fel a láthatáron. Semmi kétség. Széles karimájú kalap a katonák fején, színes az egyenruhájuk, nadragjukon széles sáv.

— Mexikói gyalogság közeledik északról — jelenti az őrmester a parancsnoknak. Vilain világosan látja a helyzetet, minden elvesztett. Még nagyobb, még elviselhetetlenebb a tüdő, mint eddig. A légiosok gépiesen harcolnak, töltnek, céloznak, tüzelnek. Mindez az egykori farszós gyakorlatozás, vagy pedig a jelenlegi kilátástalanság eredménye, ezt nehéz lenne megállapítani.

Elhallgatnak a fegyverek, csak a mexikóiak örömjungása verődik vissza a falakról. Az ostromló lovasok üdvözlik az érkező gyalogosokat. Rövid pihenőhöz jutnak a légiosok. Az ellenség ugyanis átcsoportosítja erőt.

Morzicki mindent jelent a tetőről.

— Gyalogosok váltják fel a lovasokat — mondja. — Egy tisztezt látok közeledni. Fehér kendő a kezében.

Újabb parlamentert küld az ellenség. A tiszt lassú, kimért léptekkel közelít. Húsz méterre áll meg a franciáktól.

— Adjátok meg magatokat! — kiáltja. — Megmenthetitek az életeteket... Halljátok, franciák? Milan ezredes üzenetet hozom nektek.

Morzicki intett a parlamenternel, azután leugrott a tetőről. Megállt a parancsnok előtt.

— Választ vár a mexikói tiszt — jelenti az őrmesternek, nem mintha a parancsnok nem halotta volna a felszólítást.

— Nem tárgyalunk. Harcolunk — mondta Vilain, anélkül, hogy gondolkodott volna a válaszon. Az őrmester tiszteltgett és visszamászott a tetőre.

— Harcolunk — kiáltotta Morzicki.

(Folytatjuk)